

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT

USA bygger ikke jagerfly for å forsvare landet sitt. I 1941 burde de ha gjort akkurat det, men ikke siden. Når amerikanske bomber faller over Gaza by eller i Afghanistan og dreper småunger, vokser naturligvis hatet mot Vesten. Slik det vokste i Norge mot nazismen under den annen verdenskrig. Er ikke dette nærmest en naturlov? Et psykologisk faktum?

Dag Coucheron. Kronikk, side 21. ►

Hva vet vi egentlig om Kina?

Tilslørte tall

Ingvild Almås

KRON
OG MYNT

Det sies at Kina har hatt en enorm økonomisk vekst det siste tiåret. Det sies også at fattigdomsreduksjonen har vært enorm. Men hvor mye vet vi egentlig om de økonomiske forholdene i dette store og enormt folkerike landet? Nyere forskning sår tvil om noen av de allerede vedtatte sannhetene.

I den engelskspråklige fagdebatten om vekst og fattigdom i verden, vil vi hevde å ha estimater eller 'estimates' på økonomiske variable for de fleste land. Men de som selv arbeider med Kina, og dermed vet mest om dette landet, tør ikke påstå at de har estimater, men snarere «guesstimates» for økonomiske størrelser for Kina. Ifølge Verdensbanken har Kinas økonomi vokst med ca. 10 prosent hvert eneste år siden midten av 80-tallet. Videre har andelen fattige (ut fra deres 2 dollar om dagen fattigdomsmål) sunket fra å utgjøre 98 prosent av Kinas befolkning i 1981 til 61 prosent i 1999 og til 36 prosent i 2005. Dette er gode nyheter for Kina, men også for verden – ulikheten i verden (alt annet likt) reduseres når et fattig og folkerikt land som Kina vokser økonomisk, og fattigdommen i verden reduseres kraftig når fattigdommen i Kina mer enn halveres.

Men – ikke veldig overraskende – er informasjonen vi har, både når det gjelder vekst og når det gjelder fattigdom, høyst usikre hva gjelder Kina. Datatilgangen har dog forbedret seg enormt de siste årene. I oktober 2007 gjorde Verdensbanken en nedskrivning av Kinas nasjonalinntekt med 40 prosent! Altså ble Kinas inntekt nesten 'halvert' over natten. I mine estimater (eller kanskje igjen guesstimeringer!) er nedskrivning enda større. Dette nyanserer de positive nyhetene som Verdensbanken rapporterer noe, etter som både fattigdomstallene og estimert global ulikhet blir høyere når gjennomsnittsinntekten reduseres. Selv om en engangsnedjustering av inntektene vil påvirke nivåene på fattigdom, så vil den ikke alene påvirke trenden for fattigdom. Altså kan vi ha sett en dramatisk reduksjon i fattigdommen selv om vi justerer nivåene for ett år.

Åshild Auglænd Johnsen er masterstudent i økonomi på Universitetet i Oslo og hun har gjort nye målinger for fattigdom i årene 1995 og 2002. Kina er et stort og mangfoldig land og vi har grunn til å tro at folk som lever i ulike geogra-

ILLUSTRASJON: KNUT LØVÅS KNUGUNN@ONLINE.NO

fiske områder står overfor ulike priser. Dette korrigerer Johnsen for i den nevnte undersøkelsen. Hun baserer sine fattigdomsestimater på forutsetningen om at en er fattig hvis en lever på under 1 amerikansk dollar om dagen (kjøpekraftsjustert).

Resultatene av undersøkelsen gir en god og en dårlig nyhet. Den gode nyheten er at fattigdommen i Kina er lavere enn det vi tidligere har trodd. De anslagene vi har hatt tidligere har ikke korrigerert for at folk som lever i ulike geografiske

«Vi har overvurdert Kinas vekst»

områder står overfor ulike priser. Grunnen til at vi får lavere fattigdomstall når vi korrigerer for at priser varierer er at fattige områder ofte tenderer til å ha lavere priser enn rikere områder. Den dårlige nyheten er at når en korrigerer for ulike priser finner man at fattigdommen har økt i den perioden som studeres, mens tidligere anslag har vist en betydelig fattigdomsreduksjon i den samme perioden. Det ser ut til at der har funnet sted en fattigdomsreduksjon i urbane strøk, mens fattigdommen har økt i de rurale strøkene. Fattigdom er i all hovedsak et ruralt fenomen i Kina.

En av mine kollegaer og medforfattere påpeker stadig overfor meg at folk ikke får det verre av at vi klarer å måle ting

riktigere. Men det hindrer ikke at jeg får det litt verre av å vite at folk har det verre enn det jeg tidligere har trodd. Oppfyllelsen av tusenårsmålene har jo på sett og vis stått og falt på Kinas fattigdomsreduksjon. Slik sett kan for optimistiske tall for Kina, føre til en for god «verdenssamvittighet».

Nå er det jo ikke klart hvorvidt tallene faktisk har vært for optimistiske: Verdensbankens tall viser at folk i Kina har det verre enn det de trodde før november 2007, men banken hevder at gjennomsnittskineseren blir rikere i rekordfart og at fattigdomsreduksjon har vært enorm i de siste tiårene.

Tallene til Johnsen, på den andre siden, viser at det er mindre fattigdom i Kina enn man har trodd tidligere, men at trenden kan ha vært negativ i det siste tiåret, altså at fattigdommen kan ha økt. Mine målinger indikerer at gapet mellom Kina og den rike delen av verden minskes, men saktere enn det vi tidligere har trodd. Altså at vi har overvurdert Kinas vekst. Mer forskning må til for at vi skal kunne gå fra guesstimates til estimates også for Kina.

Ingvild Almås, postdoktor ved Institutt for Samfunnsøkonomi, Norges Handelshøyskole
Ingvild.Almas@nhh.no

Økonomene Erik S. Reinert, Marianne Marthinsen, Ingvild Almås og Ali Esbati skriver onsdager i Klassekampen. Radikalt økonominettverk finner du på www.okonominettverket.no.

PÅ TEPPE

Comeback

Så skal Erik Myggen Mykland gjøre comeback igjen, denne gangen for Drammen Fotballklubb.

Dette begynner så smått å minne om Kjell Bækkelunds avskjedskonserter.

Tyske tilstander

Mange lesere av bilagets kresne nettutgave fikk nok en ny og frisk interesse for tysk politikk da de i går så et bilde av Die Linke's partileder Oscar Lafontaine med tittelen: – Sex for å realisere seg selv.

Og skuffelsen var nok tilsvarende da det viste seg at tittelen hørte til en sak om Vigdis Hjorth.

For da er den liksom ikke så oppsiktsvekkende.

Urealisert

Framsynt

Arne Strand proklamerer på Facebook at «allerede om en uke vet vi hvem som har vunnet valget».

Er ikke valget om to uker, da ... Illuminati!

Privat initiativ

I et leserinnlegg i Moss Avis leser vi om noen unge gutter i Son som solgte vaffer for å kjøpe en gave til barn i Montenegro, og ble utkonkurrert av Frp – som delte ut gratis vaffer som valgkamplokkemat, og nektet å gi seg.

Og vi som trodde partiet mente politikerne ikke skulle drepe det private initiativ.

Tøffe tak

Statssekretær Espen Barth Eide er nå i Washington for å sikre

avtaler for norsk industri i forbindelse med kampflykjøpet.

– Det blir ikke kjøp av kampfly for dette er på plass, sier Barth Eide.

Beintøffe forhandlinger i vente, med andre ord.

teppet@klassekampen.no

Tøff